

İkinci el oto alım-satım işinin vergilendirilmesi hk.

Tarih 15/03/2012
Sayı B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 6-1038
Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 6-1038 15/03/2012
Konu : İkinci el oto alım-satım işinin vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz ve ikinci el oto alım-satım işiyle iştigal ettiğiniz belirtilerek, alım-satım işlerinde düzenlenen faturada katma değer vergisi oranının %1 olarak gösterilip gösterilmeyeceği, alım-satım nedeniyle elde edilen kazancın komisyon geliri olarak mı yoksa ticari mal satış kârı olarak mı değerlendirilmesi gerektiği hususlarında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN;

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 inci maddesinde de; safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Buna göre, şirketiniz tarafından elde edilen kazançlar kurum kazancı olup safi kurum kazancınız da 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerine göre tespit edilecektir.

Bu çerçevede, ikinci el taşıt alım satımı ile alım satıma aracılıktan elde edilen kazançlar ticari kazanç mahiyetinde olup taşıt alım satımında ticari kazancın hesaplanmasında satış bedellerinin hasılat, alış bedellerinin ise maliyet olarak dikkate alınması gerekmektedir. İkinci el taşıt satışına aracılık edilmesi nedeniyle elde edilen kazanç ise komisyon geliri olacaktır.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN;

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun; 1/1 inci maddesine göre, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV'ye tabidir.

KDV oranları, *KDV Kanununun 28 inci maddesinin* verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listenin 9 uncu sırasına göre, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 tarife pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlardan kullanılmış olanların teslimi %1 oranında KDV'ye tabidir. Bu sırada yer alan "kullanılmış" deyimini 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre özel tüketim vergisine tabi olmayan taşıtları ifade etmektedir.

Diğer taraftan 2008/13426 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin 2 nci maddesinde *KDV Kanununun 30/b maddesine* göre binek otomobillerin alımında yüklenilen KDV'yi indirim hakkı bulunan mükelleflerin, kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek üzere iktisap ettikleri ve 31/12/2007 tarihi itibarıyla aktiflerinde veya envanterlerinde bulunan binek otomobillerinin iktisap tarihinden itibaren 2 yıl geçtikten sonra teslimine konu olması halinde bu teslimde % 1 oranında KDV uygulanacağı ifade edilmiştir.

Buna göre, *KDV Kanununun 30/b maddesine* göre binek otomobillerinin alımında yüklediğiniz KDV'yi indirim hakkı bulunmaması nedeniyle (araç kiralama, taksi işletmesi gibi) 87.03 TGTC tarife pozisyonunda yer alan kullanılmış binek otolarının satışında % 1 KDV oranı uygulanacaktır.

Aynı Kanunun 30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, kullanılmış araç satışında uygulanacak katma değer vergisi oranlarına ilişkin 54 sıra no.lu KDV Sirkülerinde gerekli açıklamalar yapılmış bulunmaktadır.

Buna göre, aracın binek olup olmadığının Sirküler çerçevesinde değerlendirilmesine müteakip aracın binek otomobil olması halinde faaliyetlerinize yönelik binek otomobil alımlarınızda;

-Saticının mükellef olması ve binek otomobilinin alımında ödenen katma değer vergisini **indirim hakkı bulunması** halinde %18 (2008/13426 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin 2 nci maddesindeki hüküm gereğince satıcının kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek üzere iktisap ettiği ve 31/12/2007 tarihi itibarıyla aktifinde veya envanterinde bulunan binek otomobillerinin iktisap tarihinden itibaren 2 yıl geçmesi halinde ise %1) oranında katma değer vergisi uygulanacaktır.

-Saticının mükellef olması ve binek otomobilin alımında ödenen katma değer vergisini **indirim hakkının bulunmaması** halinde %1 oranında katma değer vergisi uygulanacaktır.

- Saticının mükellef olmaması halinde ise KDV uygulanmayacaktır.

Satın alınan kullanılmış binek otomobillerinin işletmeniz kayıtlarına alındıktan sonra satışında ise alış sırasındaki KDV'nin durumuna bakılmaksızın KDV oranı %1 olarak uygulanacaktır. İşletmeniz adına kayıt ve tescil ettirilen satışa konu bu otomobillerin alımında yüklenilen KDV'nin ise Kanunun 30/b maddesi gereğince indirim konusu yapılması mümkün değildir. Ancak bu vergi, amortismanına tabi bir iktisadi kıymet olan taşıta ilişkin olduğu için gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir."

Söz konusu kullanılmış araçların 54 sıra nolu KDV Sirkülerine göre binek otomobil kapsamında değerlendirilmemesi

halinde tarafınızca alımında ve satımında %18 oranında KDV uygulanacağı tabiidir.

Ancak binek otomobillerinin satışına aracılık edilmesi halinde teslim satıcı ile alıcı arasında gerçekleştiğinden satışa aracılık nedeniyle komisyon adı altında tahsil ettiğiniz tutarlar %18 katma değer vergisine tabi olacak ve tarafınızca beyan edilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.